**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO :** 2025/454
**KARAR NO :** 2025/593
**KARAR TR :** 13/10/2025

**ÖZET**: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı :** Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.
**Vekilleri :** Av. Ç. M. *G.,* Av. P. G.
**Davalı :** Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının 09/05/2024 tarih ve 490 sayılı Encümen Kararı ile adresindeki çalışmanın kazı izninde belirtildiği şekilde yapılmadığı, alt yapı çalışması tamamlandıktan sonra üst yapının eski haline getirilmediği gerekçesiyle, müvekkiline 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi uyarınca 95.789,71 TL idari para cezası verildiğini belirterek, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının 09/05/2024 tarih ve 490 sayılı Encümen Kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. Adli Yargıda

2. Tekirdağ Sulh Ceza Hakimliği 14/06/2024 tarih ve D.İş No2024/1956 sayılı kararı ile, başvuru konusu idari yaptırım kararına konu kabahatin Çerkezköy ilçesi adli yargı sınırları dahilinde gerçekleştiği gerekçesiyle, Hakimliklerinin yetkisizliğine, dosyanın karar kesinleştiğinde Çerkezköy Sulh Ceza Hakimliğine gönderilmesine karar vermiştir.

3. **Çerkezköy Sulh Ceza Hâkimliği 19/06/2025 tarih ve D.İş No. 2024/3238 sayılı kararı** ile, itiraz konusu idari para cezasını incelemekte hakimliklerinin görevli olmadığı gerekçesiyle, yargı yolu bakımından görevsizliğine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Olayda davacı şirketler tarafından gerçekleştirilen çalışma sırasında belediyenin isale su hattına zarar verilmesi sonucu oluştuğu belirtilen hasar bedelinin davacılar tarafından ödenmesini isteyen dava konusu tutarın davacılardan cebren tahsili yoluna gidildiği dolayısıyla bu yazının bir idari işlem olduğu, anılan işlemdeki hasar bedelinin idari para cezası olarak nitelendirilmesine de imkan bulunmadığı anlaşılmıştır.*
>
> *Bu durumda, davalı idarece kamu gücü kullanılarak tesis edilen tek taraflı kesin ve yürütülebilir dava konusu işlemin bir idari işlem olduğu ve bu işleme karşı açılan davanın da idari yargı yerinde anılan düzenleme çerçevesinde çözümleneceği sonucuna varılmıştır.*
>
> *Açıklanan nedenlerde, istinaf başvurusunu kabulüne, Samsun 3. İdare Mahkemesinin 29/01/2025 gün ve E.2024/1400, K.2025/128 sayılı kararının kaldırılmasına, dosyasının yeniden bir karar verilmek üzere Samsun 3. İdare Mahkemesine gönderilmesine," şeklinde olup idare*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden x9br6O4 - IYSKQay - JeZhghE - RQ7oCg= ile erişebilirsin

*tarafından tek taraflı bir işlemle başka bir idare aleyhine idari cezası verildiği, muteriz adına AYKOME Çalışma Yönetmeliğinin 7. Maddesi kapsamında idari para cezası uygulandığı, göz önüne alındığında Hakimliğimizin itiraz konusu idari para cezasını incelemekte görevli olmadığı, görev hususunun yargılamanın her aşamasında re'sen değerlendirilebileceği dikkate alındığında Hakimliğimizin görevsizliğine..."*

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

5. **Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi 22/07/2025 tarih ve E.2025/624 sayılı kararı** ile, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli merciin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"...Dosyanın incelenmesinden, adresindeki çalışma için yapılan arazi kontrollerinde, çalışmanın keşif ve kazı izninde belirtilen güzergah üzerinden yapılmadığının, yol geçişinin çapraz olarak yapılması nedeniyle beton yol platformuna zarar verildiğinin tespit edildiği gerekçesiyle Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliği'nin 11. ve 13. maddeleri uyarınca hesaplanan 95.789,71-TL tutarında cezai işlem uygulanmasına ilişkin alınan Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığının 09.05.2024 tarih ve 490 sayılı encümen kararının iptali istemiyle açılan davada Çerkezköy Sulh Ceza Hakimliğinin 19/06/2024 tarih ve 2025/3238 D.İş numaralı, 2024/3238 karar numaralı kararıyla yargı yolu bakımından görevsizliğine, idari yargının görevli olduğuna karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

*Uyuşmazlıkta, 5216, 5393 ve 2464 sayılı Kanun'ların ilgili maddelerine göre hazırlanan, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliği uyarınca verilecek para cezalarına karşı yapılacak itiraz konusunda görevli yargı yerini belirleyen bir hükme, gerek Yönetmelik'te gerek anılan Kanun'larda yer verilmediği görülmektedir.*

*01/06/2005 tarihinde 5326 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi üzerine Uyuşmazlık Mahkemesince, sözü edilen Kanun'un diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımlarla bunlara karşı yapılacak itirazlara ilişkin görev hükümleri üzerindeki etkisinin incelenmesi sonucunda: diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımın, dayanağı olan kanunun amacı dikkate alınarak; Kabahatler Kanunu'nun 1., 2., 16. ve 19. maddelerinde belirtilen koşulları taşıması, 27. maddenin (1) numaralı bendinde belirtilen idari yaptırımlardan olması halinde, idari para* cezaları *ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin olanlarına karşı 01/06/2005 tarihinden sonra yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemelerinin genel görevli kılındığına ve bu nedenle doğan görev uyuşmazlıklarında adli yargı yerinin görevli bulunduğuna karar verilmiştir.*

*Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.*

*Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.*

*İncelenen olayda, idari para cezasına ilişkin görevli mahkemeyi belirleyen kanun kuralı 5326 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve yeni düzenleme 19/12/2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olduğuna göre, görev kuralının geçmişe etkili olacağı yolundaki genel hukuk ilkesi karşısında, verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümünde, 5216, 5393 ve 2464 sayılı Kanun'ların ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanan Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliği'nde ve anılan Kanun'larda görevli yargı yeri hususunda hüküm bulunmadığından, ayrıca Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden x9br6O4 - IYSKQay - JeZhghE - RQ7oCg= ile erişebilirsin

*değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.*

*Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin 10/07/2023 tarih ve E: 2023/390, K:2023/515 sayılı kararıyla, 26/09/2016 tarih ve E:2016/356, K:2016/397 sayılı kararı da bu yöndedir."*

6. Tekirdağ 1. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

## III. İLGİLİ HUKUK

7. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Altyapı kazı izni harcı"* başlıklı mükerrer 79. maddesi şöyledir:

*"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)*

*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.*

*Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.*

*Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."*

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel Kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

*" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

*(1) Bu Kanunun;*

*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

*uygulanır."*

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden x9br6O4 - IYSKQay - JeZhghE - RQ7oCg= ile erişebilirsin

*(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

*"(1)İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."*

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında ;2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, çalışmanın kazı izninde belirtildiği şekilde yapılmadığı ve alt yapı çalışması tamamlandıktan sonra üst yapının eski haline getirilmediğinden bahisle Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığının 09/05/2024 tarih ve 490 sayılı Encümen kararı ile tesis edilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

14. Dosyanın incelenmesinden, adresindeki çalışma için yapılan arazi kontrollerinde, çalışmanın keşif ve kazı izninde belirtilen güzergah üzerinden yapılmadığının, yol geçişinin çapraz olarak yapılması nedeniyle beton yol platformuna zarar verildiğinin tespit edildiği gerekçesiyle Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi AYKOME Çalışma Yönetmeliğinin 11. ve 13. maddeleri uyarınca hesaplanan 95.789,71 TL tutarında cezai işlem uygulanmasına ilişkin alınan Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığının 09/05/2024 tarih ve 490 sayılı encümen kararının iptali istemiyle **açılan** davada Çerkezköy Sulh Ceza Hakimliğinin 19/06/2024 tarih ve D.İş No:2025/3238, K.2024/3238 kararıyla yargı yolu bakımından görevsizliğine, idari yargının görevli olduğuna karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

15. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden x9br6O4 - IYSKQay - JeZhghE - RQ7oCg= ile erişebilirsin

belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Tekirdağ 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Çerkezköy Sulh Ceza Hakimliğinin 19/06/2025 tarih ve D. İş No: 2024/3238 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Tekirdağ 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Çerkezköy Sulh Ceza Hakimliğinin 19/06/2025 tarih ve D. İş No: 2024/3238 sayılı sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Rıdvan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| GÜLEÇ | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden x9br6O4 - IYSKQay - JeZhghE - RQ7oCg= ile erişebilirsin